# BIULETYN WYDAWNICZY
## KSIĘGARNI ŚW. WOJCIECHA

NR. 3 SIERPIEŃ—WRZESIEŃ 1926

PONAWIAMY PROŚBĘ O NADSYŁANIE ADRESÓW OSÓB, KTÓRYM NALEŻAŁOBY PRZESYŁAĆ STALE A BEZPŁATNIE NASZ BIULETYN WYDAWNICZY. = FATYGA WYPISANIA NA POCZTÓWCE KILKU NAZWISK I MIEJSCOWOŚCI MINIMALNA, WYDATEK NA ZNACZEK POCZTOWY BAGATELNY, A PRZYSŁUGA OBUSTRONNIE DUŻA I TRWAŁE PRZYCZYNIENIE SIĘ W DONIOSŁEJ SPRAWIE PODNIESIENIA POZIOMU CZYTELNICTWA W POLSCE. = ROZSZERZANIE DOBREJ KSIĄŻKI POLSKIEJ GORĄCO WSZAK WINNO LEŻEĆ NA SERCU NIETYLKO KAPŁANOM LECZ KAŻDEMU UŚWIADOMIONEMU KATOLIKOWI I KAŻDEMU PRAWEMU POLAKOWI, JEST TO BOWIEM NAJSKUTECZNIEJSZY SPOSÓB MORALNEGO UZDROWIENIA SPOŁECZEŃSTWA I POGŁĘBIENIA KULTURY NARODOWEJ. = ADRESY PRZESYŁAĆ MOŻNA ALBO DO ODDZIAŁÓW NASZYCH ALBO WPROST DO CENTRALI.

KSIĘGARNIA ŚW. WOJCIECHA

W POZNANIU.

# OSTATNIE NOWOŚCI.

**Gustaw Olechowski. POLSKA DZIŚ A JUTRO.** Studjum Polityczne. Str. 192. Cena zł 6.—

Książka ta jest — rzec to można bez przesady — doskonałą orjentacją po szlakach wewnętrznej i zewnętrznej polityki państwa naszego i stanowi uzupełnienie niezbędne tej wiedzy ogólnej o Polsce, którą każdy Polak czynny lub obserwujący i interesujący się nią winien posiąść.

Po uzyskaniu niepodległości Polska weszła w stosunki polityczne niemal ze wszystkiemi państwami. Jak się te stosunki ukształtowały? jakie cele ma nasze państwo? na czem przyszłość polityczną ma budować? jakie są elementy w Polsce, któremi rządzić wypadło? Oto szereg pytań arcyważnych, na jakie odpowiada ceniony pisarz polityczny i publicysta, którego świetne *Listy z Nizin*, zestawiające współczesną Holandję z Polską, zyskały tak szeroki rozgłos i poczytność.

**Adam Grzymała Siedlecki. CUD WISŁY.** Słowem wstępnem poprzedził gen. Józef Haller. Wydanie trzecie. Str. VIII + 231. Cena zł 5.—.

Sam fakt, iż książka ta w przeciągu lat pięciu wychodzi już w wydaniu trzeciem wykazuje najwymowniej, że mamy przed sobą dzieło o niepospolitej wartości literackiej i duchowej. Czasy zmieniły się. Szybko odeszliśmy od tych dni, w których jedność i miłość Ojczyzny tętniły nam wszystkim w żyłach. Po sześciu latach nabrały one zaiste tęczowego kolorytu baśni, tak cudnie bowiem przedstawia się owo życie Polaków, oddanych ciałem i duszą jednej sprawie — Zwycięstwu. I z każdym dniem stają się nam droższe i piękniejsze. Jak miło więc czytać o nich wspomnienia kreślone piórem jednego z najwybitniejszych pisarzy współczesnych.

**Ks. Stanisław Kozierowski. Docent nauk pomocniczych uniw. poznańskiego. LESZCZYCE I ICH PLEMIENNIK ARCYBISKUP GNIEŹNIEŃSKI ŚW. BOGUMIŁ Z DOBROWA.** Str. 67. Cena zł 2.80.

Niezmiernie gruntowna rozprawa o błog. Bogumile, arcybiskupie gnieźnieńskim. Rzecz napisana zajmująco z mnóstwem cytat, podnoszących wartość naukową książki.

**Bronisław Niklewski. OBORNIK.** Monografja. Str. 224. Cena w brosz. zł 9.—, w kart. zł 11.—.

Jest to pierwszy tom wydawnictwa podręczników i monografij nauk rolniczych, leśnych i pokrewnych pod ogólnym nagłówkiem GLEBA. Wybitny profesor Uniwersytetu Poznańskiego i ceniony autor wielu rozpraw w zakresie swej specjalności omawia w dziele tem gruntownie lecz w sposób dostępny dla każdego średnio wykształconego rolnika zagadnienia stosowania nawozów naturalnych w gospodarstwie rolnem według ostatnich wyników badań i doświadczeń.

Książkę zaleca obszerna przedmowa znakomitego uczonego prof. Emila Godlewskiego (senjora).

**O. Euzebjusz Stateczny. ŻYWOT ŚW. FRANCISZKA Z ASYŻU.** Wydanie drugie. Str. 426. Cena w brosz. zł 6.50, w kart. zł 7.80.

O dzieło to, oddawna wyczerpane, liczni miłośnicy św. Biedaczyny gorąco się dopominali. Rzadkim bowiem istotnie jest pisarz, który z równym O. Statecznemu

uczuciem i polotem a zarazem z równą gruntownością opowiada dzieje życia którego ze świętych Pańskich.

W książce tej jest zachowany jakby cały urok poezji Kwiatków św. Franciszka, a przecież równocześnie jest to biografja nawskroś krytyczna i na dokumentach oparta. W obecnie rozpoczętym roku jubileuszowym trafi zapewne ona dalej niż zazwyczaj wydawnictwa tej dziedziny sięgają, szerząc miłość i kult cnót franciszkańskich.

**DZIEJE DUSZY, CZYLI ŻYWOT ŚW. TERESY OD DZIECIĄTKA JEZUS** przez nią samą skreślony. Listy — Poezje — Cuda. Tłum. z franc. Wydanie szóste. Str. 447. Cena w brosz. zł 6.—, w kart. zł 7.50.

Kult św. Teresy jest tak w Polsce popularny, a żywot jej przez nią samą opisany tak znany, że nie potrzeba nic już o dziele tem mówić. Wystarczy powiadomić ogół, iż oto ukazało się przez parę miesięcy wyczekiwane nowe wydanie tej książki, *szóste* (!), a wnet będzie ono niewątpliwie rozchwytane tak, jak wszystkie poprzednie.

## Belletrystyka.

**Józef Rączkowski. POLITYKA I MIŁOŚĆ.** Komedja obyczajowa w 4 aktach. Str. 172. Cena zł 4,50.

Kto tej doskonałej komedji nie widział na scenie Warszawy, Poznania, Krakowa lub Lwowa, a chce się uśmiać zdrowym, pogodnym, szczeropolskim śmiechem, niechaj weźmie książkę i w chwili swobodnej zasiądzie z nią w gronie przyjaciół. Ale i ci, którzy ją widzieli w świetnem wykonaniu najlepszych naszych aktorów, a ujrzawszy raz, powracali parokrotnie do teatru, zapragną niewątpliwie odnowić jeszcze w pamięci doskonałe znawstwo włościańskiej psyche, jakiem celuje autor i które sprawia, że nawet w czytaniu wszystkie jego postacie nietylko ruszają się i mówią, ale czują, myślą, żyją. Książkę zdobią cztery nieporównane zdjęcia głównych postaci w interpretacji Ordon-Sosnowskiej, Solskiego, Kamieńskiego i Jaracza, wykonane przez znanego fotografa-artystę p. Jana Malarskiego.

**Czternaście dalszych tomików wydawnictwa DLA WSZYSTKICH** świeżo opuściło prasę. Należą one do t. zw. Serji B, czyli mieszczą dłuższe i krótsze utwory beletrystyczne pisarzy obcych. Oto ich spis:

Gustaw Janson. *Fantazja.* Str. 126. Cena zł 1,30. René Samoy. *Perła Wschodu**). Str. 36. Cena zł 0,50. H. Pellier. *Na tajemniczej Wyspie**). Str. 35. Cena zł 0,50. L. Dorey. *W głębi Indochin**) Str. 32. Cena zł 0,50. Z. Topelius. *Zeschły liść**) Str. 64. Cena zł 0,80. R. Debaste. *Nad morzem Bretanji**) Str. 39. Cena zł 0,50. G. M. Craik. *Snycerz z Bruges.* Str. 36. Cena zł 0,50. R. Samoy. *Ziszczone marzenia**). Str. 40. Cena zł 0,50 A. Szott. *Tom-Tit-Tot**). Str. 81. Cena zł 1,10. H. Conway. *Tajemnica Stradivariusa.* Str. 31. Cena zł 0,50. H. Pellier i L. Mecret. *Młody czarnoksiężnik**). Str. 38. Cena zł 0,50. E. C. Gaskell. *Szara dama.* Str. 69. Cena zł 0,80. René Samoy. *Wśród puszcz i śniegów Alaski**). Str. 36. Cena zł 0,50. M. Farney. *Przez prerje Kanady**). Str. 43. Cena zł 0,50.

Książeczki oznaczone gwiazdkami *) nadają się w sposób szczególny jako lektura dla starszej młodzieży.

## Książki dla młodzieży i podręczniki szkolne.

**O. Jacek Woroniecki O. P. GAWĘDA O GAWĘDZENIU.** Str. 59. Cena zł 1,20.

Jest to pierwsza książeczka z *Bibljoteki Harcerskiej*, którą podjęliśmy celem poparcia tego ze wszech miar sympatycznego ruchu wśród młodzieży szkolnej. Jedną z najważniejszych stron życia harcerskiego pod względem moralnym jest swobodna przyjacielska gawęda obozowa, przez którą więcej nieraz podziałać można na młodziutkie serca chłopców i dziewcząt, niż przez specjalne

pouczania, odczyty czy wykłady. Któż zaś lepsze może dać wskazówki, jak gawędę taką poprowadzić, jeśli nie O. Jacek, nieporównamy zaiste *causeur* czyli po polsku mówiąc... gawędziarz.

**Ks. Dr. Z. Baranowski. SŁUŻBA BOŻA.** Podręcznik na klasę IV gimnazjalną. Opracowany w/g programu Ministerstwa W. R. i O. P. Cena zł 2,50.

Jak zaznacza w przedmowie autor, znany pisarz i katecheta, jego podręcznik przedstawia rozwój i znaczenie obrzędów kościelnych w związku z zasadami wiary chrześcijańskiej. Podręcznik ma formę prostą i zwięzłą. Składa się z sześciu części. Pierwsza krótka mówi o Bogu w Trójcy jedynym, druga o czci Bożej prywatnej, trzecia o czci Bożej publicznej, czwarta o łasce, piąta o sakramentach, ostatnia zaś o sakramentaljach.

**Ks. Dr. W. Kalinowski. NAUKA BOŻA.** Podręcznik dla szkół powszechnych, składający się z czterech poszczególnych części.

Część pierwsza: *Pacierz i katechizm w obrazach.* Przeznaczona dla najdrobniejszej dziatwy oddziału I-go, nie umiejącej jeszcze czytać. Cena zł 0,90.

Część druga: *Przygotowanie do Spowiedzi, Komunji św. i Bierzmowania.* Podręcznik na oddział II częściowo III. Cena zł 1,20.

Część trzecia: *Wykład wiary katolickiej.* Podręcznik na oddziały III i IV. Cena zł 2,20.

Część czwarta: *Wykład nauki moralnej.* Podręcznik na oddziały V i VI. (Druk na ukończeniu).

**KATHOLISCHE RELIGIONSLEHRE.** Für die ersten drei Jahrgänge der Volksschule. Podręcznik dla katolickiej dziatwy niemieckiej w Polsce. Jest to ścisły przekład dokonany przez ks. kan. dr. A. Steuera z podręcznika polskiego p. t. NAUKA RELIGJI, opracowanego przez Ksks. Biskupów St. Okoniewskiego, Ark. Lisieckiego, ks. prał. W. Mayera i ks. prob. L. Rankowskiego.

NAUKA RELIGJI została przed kilku miesiącami ***polecona*** do użytku w pierwszych trzech oddziałach szkół początkowych przez Ministerstwo Wyznań Rel. i Oświecenia Publ.

---

## KRONIKA.

□ **NOWE WYDANIE PISMA ŚWIĘTEGO.** Zgodnie z zapowiedzią naszą, podaną w nr. 2 Biuletynu, możemy już obecnie ustalić datę ukazania się pierwszego tomu, który na 660 zgórą stronach mieści obszerny Wstęp do całego Starego Testamentu pióra *ks. prof. dr. W. Michalskiego*, Wstęp do Pięcioksięgu Mojżesza i Pięcioksiąg w opracowaniu *ks. prof. dr. W. Hozakowskiego* oraz Księgi Jozuego, sędziów i Rut ze wstępami i w opracowaniu *ks. dr. Fr. Rosłańca.* Rozesłany on będzie przedpłatnikom w pierwszej połowie października br. Przedtem jeszcze każdy z abonentów otrzyma zaopatrzone kartą zwrotną zapytanie, jaki rodzaj wykończenia książki pragnie nabyć.

□ **CANTIONALE ECCLESIASTICUM** ks. prof. Gieburowskiego również zapewne już w październiku znajdzie się na półkach księgarskich. Prasa codzienna doniosła świeżo o zatwierdzeniu przez Stolicę Apostolską nowego Rytuału Polskiego. Otóż kancjonał ks. prof. Gieburowskiego jest już do rytuału tego przystosowany, co stanowi jego wielką zaletę w porównaniu z innemi kancjonałami, które staną się nie aktualne.

□ **NASZ KATALOG NAKŁADOWY** ukaże się w najbliższych tygodniach w nowem wydaniu i rozsyłany być może przez wszystkie oddziały nasze każdemu z zainteresowanych *gratis i franco.* W wydaniu tem, celem jaśniejszego układu, wprowadziliśmy pewną inowację, mianowicie do oddzielnego suplementu przesunęliśmy nasze wydawnictwa nutowe oraz do oddzielnego dodatku nasze podręczniki szkolne. Ogólna część katalogu zyskała przeto wiele na przejrzystości.

□ **DRUKARNIA I KSIĘGARNIA ŚW. WOJCIECHA NA FILMIE.** Na Targach Lwowskich wyświetlany będzie film p. t. *Jak powstaje książka?* Zdjęcia wykonane zostały w zakładach św. Wojciecha. Przesuwa się więc przed oczami widzów na pierwszem miejscu nasza fabryka papieru „Malta", następnie Zakłady Graficzne, wreszcie nasze działy handlowe. Film ten, który ukaże się również na ekranach innych miast, podjęliśmy w tym celu, aby nietylko wykazać zasobność i różnorodność przemysłową naszej instytucji, lecz by zainteresować najszersze warstwy społeczeństwa nowoczesnemi sposobami masowej produkcji księ-

garskiej. Szczególnie nadaje się on dla młodzieży, która naocznie przekona się zeń, jak pomysłową ale zarazem skomplikowaną sprawą jest powstanie książki. Chętnie też film ten widzielibyśmy wyświetlany w szkołach. Odnośne zgłoszenia prosimy skierowywać pod adresem naszej Dyrekcji do Poznania.

□ **KSIĄŻKI, KTÓRE WKRÓTCE WYJDĄ Z DRUKU.** Gruntowne Studjum o przewodnich zasadach tomizmu skreślone świetnem i głębokiem piórem wiceregensa Collegium Angelicum w Rzymie O. Edwarda Hugona O. P. pod tytułem *Zasady Filozofji. Dwadzieścia cztery tezy tomistyczne.* Z upoważnienia autora tłumaczył i przedmową poprzedził ks. dr. Aleksander Żychliński. — Ku uczczeniu roku jubileuszowego świętego Biedaczyny z Asyżu wyjdzie najlepsza monografja współczesna w przekładzie z języka angielskiego, franciszkanina O. Cuthberta p. t. *Św. Franciszek z Asyżu.* — Jako drugi tom świeżo rozpoczętego cyklu *Gleba, podręczniki i monografje nauk rolniczych, leśnych i pokrewnych* ukaże się prof. dra T. M. Gołogórskiego *Rachunek wyrównawczy.*

□ **KSIĄŻKI, KTÓRE ŚWIEŻO POSZŁY DO DRUKU.** *Przewodnik po literaturze religijnej i pokrewnych dziedzinach filozofji i nauk społecznych* w opracowaniu ksks. profesorów: Wł. Korniłowicza, P. Kremera, J. Kruszyńskiego, A. Pobożego, A. Szymańskiego i J Umińskiego, pod redakcją O. Jacka Woronieckiego O. P. Wydanie drugie znacznie rozszerzone. — Dra Marjana Seydy posła na Sejm, b. ministra spraw zagranicznych wielkie studjum historyczno-polityczne p. t. *Polska na przełomie dziejów.* — Cecylji Plater Zyberkówny niezmiernie cenne i ogólnie cenione studjum o roli kobiety współczesnej p. t. *Kobieta ogniskiem* w wydaniu trzeciem — Oddawna wyczerpane a wielokrotnie żądane *Opowieści Chrystusowe* Marji Czeskiej w wydaniu drugiem.

□ **NASZ DZIAŁ SORTYMENTOWY** (Poznań, Pl. Wolności 1) otrzymał świeżo na skład główny następ. wydawnictwa:

*Apteczka domowa.* Zł 0,60.

Fiedler, A. *Przez wiry i porohy Dniestru.* Brosz. zł 4.—, opr. zł 5.

Janicki, St. Poseł, *Województwo Śląskie w ramach autonomji za czas 1923-1926 roku.* Zł 4.—.

Jeziorkowska, A. *Arytmetyka handlowa.* Cz. I zł 4.—, cz. II zł 3.—

Gałczyński, Br. *Ogród warzywny na 200 metrach kwadratowych.* Zł 1.—

Krajewski I. Ks. *Organizator Bractw Różańcowych N. M. P. w Polsce.* Zł 4.—.

Krebs, A. O. Redempt. *Bóg mi wystarcza.* Przekł. z franc. Zł 2.—

Lambl, J. *Sygnalizacja w pytaniach i odpowiedziach.* Podręcznik dla personelu stacyjnego, pociągowego i drogowego. Zł 3,50.

Niklewski, Br. Dr. Prof. *Stosowanie nawozów pomocniczych pod buraki cukrowe.* Zł 0,50.

Olszański, Z. *Pierwsza pomoc w wypadkach u zwierząt.* (tablica) Zł 2,—

Potempa. F. W. Ks. Dr. prof. *Historja filozofji.* T. I cz. 1. Filozofja starożytna. Zł 6.—

Rummel, J. *Gdynia, port polski.* Zł 7.—.

Świnarski, T. Inż. *Opłacalność uprawy buraka cukrowego.* Zł 0.50.

Toepfer, M. *Wydawnictwa nutowe:* Jabym cię pocałowała... Pieśń. Zł 1.—. Jesienią... Zł 2.—. Dwie pieśni: O czem ci się śni, dziewczyno?... Wspomnienia przy portrecie. Zł 2.—. Pieśń. Zł 1.— Pogrzeb Byrona. Zł 1.50. Przy Etudzie Chopina op. 10. No 12. Zł 1.50. Trzy pieśni: Pieśń Hafisa, Owiał mnie smętek złoty, Wyznanie miłości. Zł 2.— Wiosenne noce. Zł 2.

— *Aleksander Skrjabin.* Krótki życiorys. Egz. zwykły zł 1.30; egz. numer. zł 2.50.

*W obronie Lwowa i Kresów Wschodnich.* Brosz. zł 0.20; kart. zł 0.25.

Wołkow, B. Inż. *Nauka o zabezpieczeniu ruchu pociągów.* Zł. 6.—.

□ **KSIĘGARNIA ŚW. WOJCIECHA w Wilnie** (ul. Dominikańska 4). Otrzymała świeżo na skład główny następujące wydawnictwa:

Keppler, P. W. Ks. Dr. *Szkoła cierpienia.* Tłum ks. Adam Kuleszo. Wydanie drugie. Zł 3,—.

Kosicki K. Dr. *Anatomja topograficzna kończyny górnej z praktycznem zastosowaniem dla lekarzy.* Str. 366, rysunków 213. Cena zł. 25,—.

Oko Jan Dr. *Mównica rzymska* (Rostra Romana) Str. 30, rysunków 11. Cena zł 2,—

Książki te są do nabycia oczywiście również w Poznaniu oraz wszystkich oddziałach Księgarni św. Wojciecha.

# Z GŁOSÓW PRASY

## O WYDAWNICTWACH KSIĘGARNI ŚW. WOJCIECHA.

⊙ **O. Jacek Woroniecki, O. P. PEŁNIA MODLITWY.** Studjum teologiczne dla inteligencji. Nakład Księgarni św. Wojciecha. Stron 156. (Cena 3 zł)

W książkach ascetycznych ostatnich lat dziesiątek znajdujemy rozdziały, dotyczące modlitwy, ale nie znam autora, któryby tej materji całą poświęcił książkę, któryby napisał monografję modlitwy. Otóż taką monografją jest dzieło O. Jacka Woronieckiego pod tytułem: **„Pełnia modlitwy“**, i zaznaczam zgóry, że jest to monografja znakomita. W dziesięciu rozdziałach czcigodny autor roztacza przed nami swój temat, a czyni to tak jasno, tak praktycznie i zajmująco, że czytelnik z żalem tylko odkłada książkę, ale znowu do niej wraca z usposobieniem takiem, z jakiem bierzemy do ręki książki naprawdę wartościowe.

O. Jacek Woroniecki nazywa swe dzieło „studjum teologicznem dla inteligencji“. Jakoż istotnie jest ono rzeczywistem „studjum“, bo zawiera nowe przyczynki do nauki o modlitwie. Jest niem i dlatego, ponieważ inteligencja znajdzie w tej książce warsztat prawdziwej i głębokiej nauki. Przestudjowanie jej (a nie jednorazowe tylko przeczytanie) pokaże niejednemu wartość i znaczenie literatury religijnej w właściwem świetle, a wszystkich zapali do dalszego zgłębiania praw wiekuistych, które człowieka robią nietylko mądrym, ale i dobrym.

*Wiadomości dla Duchowieństwa.*
*(X. St. Krzeszkiewicz)*

⊙ **Ks. Józef Kruszyński, STUDJA NAD PORÓWNAWCZĄ HISTORJĄ RELIGJI.** Str. XII + 430. (Cena 12 zł)

Dzieło składa się z trzech części. Przedmiotem pierwszej jest oświetlenie zagadnień religijnych w prehistorji; poszczególne rozdziały roztrząsają następujące tematy: Kiedy zjawił się człowiek na ziemi, Religja pierwotna, Ślady religji w okresie czwartorzędowym, Zwyczaje pogrzebowe w prehistorji, Totemizm i animizm w prehistorji, Moralność u troglodytów, Ślady monoteizmu u pierwotnych. W części drugiej, poświęconej źródłom religji, autor przedstawia: Świat starożytny wobec zagadnień rel., Porównawczą historję rel. i przegląd odnośnej literatury, Zasady i metody w badaniu rel., Teorję mitologiczno-naturalistyczną, Animizm i manizm, Fetyszyzm i magję. W części trzeciej omawia pierwiastek bóstwa i socjologiczny we wszystkich religjach, pokrewieństwa wierzeniowe, Stary Testamet a religje pogańskie itd. Dzieło ks. dr. Kruszyńskiego ogromny zasób wiedzy podaje w formie niezwykle jasnego wykładu, dostępnego dla każdego inteligentnego czytelnika.

*Kurjer Poznański.*

⊙ **Aleksander Kraushar. DAWNE PAŁĄCE WARSZAWSKIE.** Zarysy historyczno-obyczajowe. Str. 85 i 47 tablic ilustrowanych. (Cena w brosz. 15 zł, w kart. 17, w opr. 20)

O pięknie stolicy Polski pisano w ostatnich czasach więcej niż dawniej, choć jeszcze nie wyczerpująco.

Sędziwy historyk i zasłużony szperacz Aleksander Kraushar pokusił się o podanie dziejów najpiękniejszych starodawnych pałaców, zdobiących ulice i place Warszawy.

Dzieło jego „Pałace: Rzeczypospolitej, Kazimierzowski, Radziwiłłowski i Błękitny“ ma znaczenie nietylko jako obraz historyczny, skreślony piórem wytrawnem. Jest to również przegląd właściwości architektonicznych i rzeźbiarskich, których całokształt stanowi o pięknie tych czterech siedzib magnackich z 17-o i 18-o wieku. Na 47 tablicach poza tekstem przedstawione są techniką rotograwury wspomniane pałace w dawniejszym i obecnym kształcie bez pominięcia nawet drobniejszych estetycznych szczegółów.

Dobór ilustracyj oraz niepowszednia precyzja w ich wykonaniu artystycznem składają się na całość nader udatną i kwalifikują dzieło jako album, mogące być ozdobą niejednego księgozbioru.

*Kurjer Polski.*

⊙ **Teofil Moreux. TAJEMNICA BYTU.** Część I. Skąd pochodzimy? Część II. Kim jesteśmy? Część III. Gdzie jesteśmy? Część IV. Dokąd dążymy? Str. VIII + IV + IV + IV + 167 + 137 + 123 + 129 z 448 ilustracjami. (Cena: komplet 4 tomy w broszurze zł 16,—; komplet w 1 tomie w oprawie zł 20,—.)

Wybitna nowość przyrodnicza, pisana popularnie i naukowo. Autor, dyrektor obserwatorjum w Bourges we Francji, znany z wielu cennych dzieł astronomicznych, kolejno w czterech częściach

roztrząsa najżywotniejsze kwestje z dziedziny paleontologji, historji pierwotnej człowieka, astronomji i przyszłości życia na ziemi.

Jego dzieło, ujęte w formę bardzo żywą, błyskotliwą nawet, a przytem obrazowo i poglądowo jasne, opiera się na wynikach ścisłych, plewę fałszów odrzucając od zdrowych ziarn nauki, a hipotezy oddzielając od pewników i faktów.

Nie goniąc za sensacją, uzupełnia ono wiedzę naszą o wszechświecie i jako takie stosowne jest dla młodzieży dorastającej, studentów, nauczycieli i wogóle dla inteligentnych czytelników, głodnych posilnej lecz nie nużącej strawy naukowej.

Na szczególną uwagę i uznanie zasługuje powabne wydanie niniejszego dzieła: drukowane wyraźnie na papierze satynowanym, zdobne prawie 500 ilustracjami, oraz czterema pięknemi winietami, oprawne starannie w jeden tom dużych lecz nie za wielkich rozmiarów, sprawia bardzo miłe, estetyczne wrażenie.

Wiele trudu umysłowego włożył w to niepowszednie dzieło autor, ceniony we Francji i zagranicą, dobrze więc, że artysta i wydawcy nadali jego pracy ponętny wygląd zewnętrzny, jakby tem bardziej zachęcając czytelników do poznania „Tajemnicy bytu", tak odbiegającej od krzykliwych pseudo-naukowych publikacyj niemieckich.

*Dziennik Poznański.*

⊙ **Władysław Rabski. WALKA Z POLIPEM.** Str. 709. (Cena 12 zł.)

„Walka z polipem" to kawał historji Polski z lat 1918—24. Najważniejsze momenty z dziejów społecznych i politycznych migają nam przed oczyma w szacie dramatycznej, w grozie, niektóre w majestacie wielkości. Ale mimo skłonności do alarmów, mimo częstej trwogi o los ojczyzny, której ideał tak niepodobny do rzeczywistości Rabski — patrjota wypieścił w długich latach niewoli tam w Poznaniu i tu w Warszawie, mimo tych cech powiadam, autor zachować umie wiarę w przyszłość Polski i wypowiada ją pięknie u kołyski jej narodzin państwowych w dniu 2 listopada 1918 r., kiedy sęp bolszewicki krążył nad Lublinem, tam upatrując sobie gniazdo:

„Polsko, ja w Ciebie wierzę. Widzę jak pełzają ku tobie węże bolszewizmu, ale wierzę w Twój rdzeń piastowski, którego robak jadowity nie stoczy. Słyszę szept bolszewicki wśród robotników i żołnierzy polskich, ale wierzę, że Twój lud motłochem rosyjskim nie będzie. Wpatruję się w szał Europy, wylęgły w rozpaczy narodów i armij pobitych, ale ty, Polsko, choć z ran tysiąca krwią broczysz, nie w klęsce idziesz, lecz w chwale".

„Walka z polipem" jest niejako pamiętnikiem z niedawnej przeszłości Polski i czyta się od początku do końca z niesłabnącem zajęciem. *Hasło.*

⊙ **Adolf Nowaczyński. KOMENDANT PARYŻA.** Dramat. (Cena 7,50 zł.)

Każdy dramat historyczny Nowaczyńskiego, czy to „Dymitr Samozwaniec", „Djabeł łańcucki", „Starościc ukarany", czy słynny „Fryderyk Wielki", ukazuje tło danej epoki, odmalowane jaskrawemi, gorącemi barwami, nakreślone szerokiemi konturami, o perspektywie dziejowej, pełnej historjozoficznego znaczenia. Naukowa erudycja autora łączy się zawsze z artystycznem wniknięciem w osobiste życie naczelnych postaci i drobnych sylwet dzieła i tworzy suggestywną atmosferę ciekawych dawnych czasów.

Dramat „Komendant Paryża" rozgrywa się na dalekim, obcym gruncie, niejako poza nawiasem historji Polski...

W najtragiczniejszej dla Francji chwili, w 1871 r., po najściu i zwycięstwie prusaków, gdy wyniszczona wojną ludność gotowa jest na wszystko, staje na czele motłochu Polak, dziennikarz, mówca i agitator, Jarosław Dąbrowski, zostaje „komendantem Paryża" i prowadzi nieodpowiedzialny tłum przeciw wojskom rządowym i zasadom porządku społecznego. W walce tej ginie, a pamięć jego imienia zostaje potępiona przed opinją historji i w uczuciach narodowej Francji.

Nowaczyński w swym dramacie podjął się rehabilitacji tegoż Jarosława Dąbrowskiego, potępionego, przeklętego bojownika paryskiej komuny.

Tak prolog, jak i dalsze sceny dramatu, to mozajka historycznych szczegółów, zespolonych w wizyjne obrazy, odmalowanych z siłą eposu, niekiedy wstrząsających do głębi.

Literatura zyskuje dzieło wysokiej artystycznej miary, a teatr sztukę o niezawodnem scenicznem powodzeniu.

*Kurjer Warszawski.*

⊙ **Wanda Miłaszewska, CMENTARZ I SAD.** Powieść. (Cena 3,50 zł.)

Atrakcją beletrystyczną sezonu wydawniczego św. Wojciecha jest niewąt-

pliwie Wandy Miłaszewskiej „Cmentarz i sad". W powieści tej wyraźnie uwypukliły się liczne wartościowe cechy tego młodego pióra: kultura, dobry smak, umiejętność wyzyskania tematu, zwłaszcza wgłąb, swobodny tok narracji. Pani Wanda Miłaszewska tak korzystnie odbija się od gromadki kobiet, uganiających się za chimerą sławy na wydeptanem boisku literackiem, że należy się jej zato osobny odcinek sprawozdawczy, do czego w najbliższej przyszłości muszę się przyczynić. Narazie ograniczam się do stwierdzenia, że „Cmentarz i sad", mimo silnie antytetyczne elementy w tytule, jest całością niezmiernie harmonijną, spokojną i wbrew charakterowi piór niewieścich, całkiem żadnym nadmiarem nie przeładowana: ani baroczkiem stylu, ani też ładunkiem intelektualizmu lub uczucia. Równowaga pierwiastków zachowana jest wzorowo.

*Gazeta Poranna.*

⊙ **Stefanja Marciszewska-Posadzowa: PIERWSZE ROZMOWY RELIGIJNE Z MAŁEMI DZIEĆMI.** Str. 136 i 11 ilustracyj. (Cena 1,30 zł.)

Wiadomo, że nauczanie młodzieży klas niższych przedstawia daleko znaczniejszą trudność niż klas wyższych; z tem większem przeto zaciekawieniem wziąłem do ręki książkę, podającą metodę katechizacji w okresie przedszkolnym, tem bardziej, że nazwisko autorki pracy „O nauczaniu religji" kazało i niniejszą przyjąć z pełnem zaufaniem. I rzeczywiście zastałem tu głębokie zrozumienie duszy i umysłu dziecięcego, z jednej strony tak jeszcze nierozwiniętych, z drugiej jednak podatnych do wszystkiego co wzniosłe, a zwłaszcza do rzeczy bożych. Słusznie autorka odzywa się do tych, którzy boją się mówić dziecku o Bogu, jako o istocie nadzmysłowej, że „tajemnice wiary bliższe są dzieciom, niż ludziom dojrzałym", trzeba tylko umieć je podać należycie, a nie wdawać się w rozprawy głębsze i pojęcia oderwane. Po udzieleniu szeregu wskazówek dydaktycznych o unikaniu uczoności, drobiazgowości, przeładowania materjałem, podawania i żądania definicji, przechodzi autorka do właściwych „rozmów", które obejmują przeważną część książki i kolejno rozbierają najważniejsze prawdy, w sposób dostosowany do umysłu dziecka. W formie przykładów, czerpanych częściowo z życia młodzieży, głównie zaś z biblji, podaje nauki o Bogu, aniołach, człowieku, grzechu pierworodnym i odkupieniu, ukrytem i publicznem życiu Chrystusa Pana, oraz o Najśw. Sakramencie. Rozmowy te, przeplatane odpowiedniemi pieśniami i wierszykami, oraz wskazówki praktyczne, są rzeczywiście pożądanym nabytkiem dla naszej literatury katechetycznej i będą prawdziwą pomocą dla matek i wychowawczyń w ochronach, dla których głównie zostały przeznaczone.

*Przegląd Powszechny.*
*(Ks St. Podoleński.)*

⊙ **Emil Zegadłowicz, GODZINKI.** Poezje. (Cena 2,— zł.)

Z młodych pisarzy najbardziej pokrewnym Kasprowiczowi jest Emil Zegadłowicz w swoich „Godzinkach". U Zegadłowicza dźwięczy echo szlachetnej prostoty kasprowiczowskiej zarówno w formalnej jak i uczuciowej rytmice jego liryki. Poeta beskidzki odnajduje w słowie najmiększe tony. Słowa i zdania płyną tu jak westchnienia; myśli podobne są łagodnym uśmiechom, kiedyindziej znów smutnym zapatrzeniom w głąb człowieczej niedoli. W „Godzinkach" jest Zegadłowicz lirykiem najczystszej krwi...

*Słowo Polskie.*



Czcionkami Drukarni św. Wojciecha w Poznaniu.